

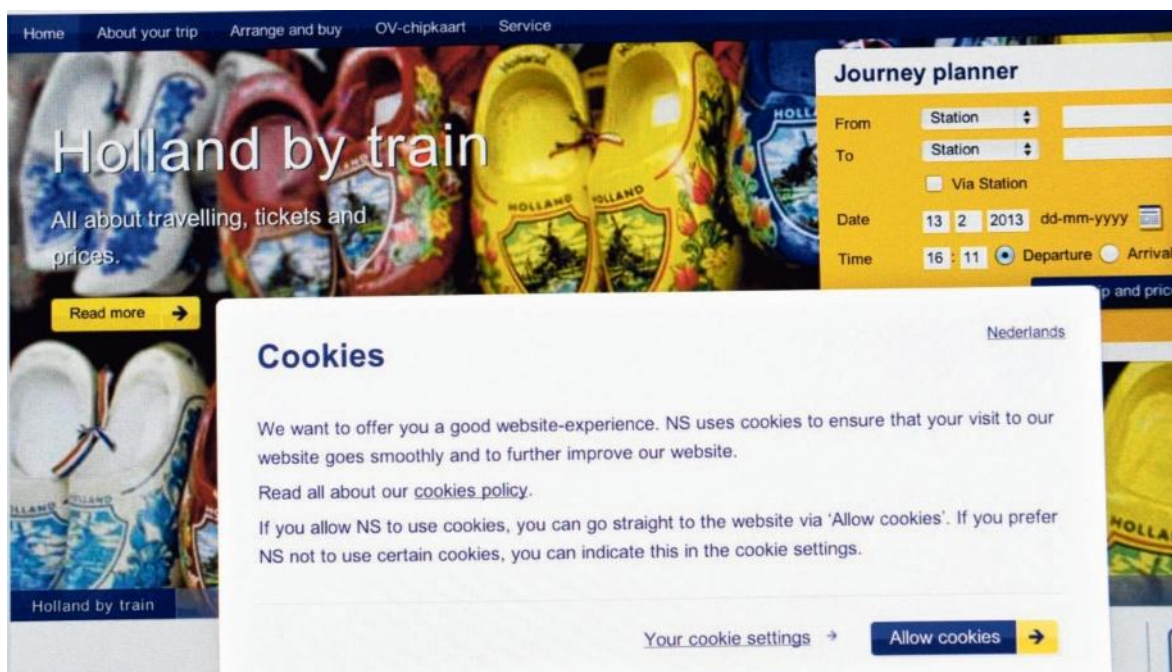

FOTO PETER HILZ

Cookiemelding op de website van de Nederlandse Spoorwegen.

5 VRAGEN OVER **DE COOKIEMUUR EN DE PRIVACYWET**

Accepteer onze cookies, anders kom je er niet in

De Autoriteit Persoonsgegevens waarschuwt nieuwssites nog een laatste maal: dwing lezers en kijkers niet tot het accepteren van cookies.

Door onze redacteur **Steven de Jong**

AMSTERDAM. Websites mogen geen bezoekers blokkeren die 'tracking cookies' weigeren. Dat stelt de Autoriteit Persoonsgegevens in een zogenoemde normuitleg. Tracking cookies zijn software om advertenties op de persoon toe te spitsen. Vrije toegang voor cookie-weigeraars? Dat is een te rigide interpretatie van de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG), reageerden media die een 'cookiemuur' optrekken tegen bezoekers die vanwege hun privacywens minder geld opbrengen.

1 | De cookiemelding ken ik. Maar wat is een cookiemuur?

Velen worden er gallisch van, anderen klikken gedachteloos, voor de zoveelste keer, op 'akkoord'. De cookiemelding ('Informatie over uw surfgedrag en locatie wordt gebruikt om advertenties op u af te stemmen') is alomtegenwoordig. Privacyregels uit Brussel verplichten sites tot zo'n mededeling als ze 'tracking cookies' plaatsen en uitlezen: volgbestandjes die ongezien op je computer, mobiel of tablet worden achtergelaten.

Vandaar dus opens de Ikea-advertentie als je gisteren een verhuisbusje hebt gehuurd. Wie daar geen zin in heeft, zou op 'niet akkoord' moeten kunnen klikken - om vervolgens als (relatief anonieme) 'bezoeker nummer zoveel' over de site te dralen. Weliswaar in een advertentieomgeving, maar geen reclame op

basis van je online profiel. In de praktijk wordt die optie steeds minder gegeven. Vooral media trekken een muur op tegen bezoekers die niet akkoord gaan met 'tracking cookies'. Dat belemmert de „vrije wilsuiting” volgens de toezichthouder. De cookiemuur dwingt je akkoord te gaan. Daarmee is de verkregen toestemming voor cookies zelfs „onrechtmatig”, aldus voorzitter Aleid Wolfsen.

2 | Waarom is die vrije keuze zo belangrijk?

Als nieuwssites zo groot zijn als NU.nl of RTLnieuws.nl, zo argumenteert ICT-jurist Arnoud Engelfriet op Sprout.nl, dan zijn ze „essentieel voor het medialandschap”. Met een cookiemuur ontzeg je het publiek dan iets essentieels, „net zoals wanneer de KLM dat zou doen. Of wanneer de muur pas komt nadat je al een relatie met de organisatie hebt, zoals een energiebedrijf dat een cookiemuur zet op de pagina voor meterstanden.”

Brancheorganisatie NDP Nieuwsmedia wijst erop dat de andere toezichthouder, de Autoriteit Consument & Markt, eerder alleen achter de publieke omroep aanging en de cookiemuren van commerciële spelers ongemoeid liet. „De zeer strenge uitleg van de Autoriteit Persoonsgegevens zal niet zonder gevolgen blijven voor media die nieuws gratis aanbieden. Dit leidt tot een grove inbreuk op de ondernemersvrijheid.”

3 | Wat is het verschil met een melding voor cameratoezicht?

Stel, je ziet een sticker 'camerabewaking' op de ruit van een schoenenwinkel. Dan kun je omkeren. Het zou gek zijn om te vragen of de camera's uit mogen. De winkel dwingt je dus de camera's te accepteren. Net als bij de cookiemuur geen vrije keuze,

toch? „Die camera is een veel mildere variant”, zegt Martijn Pols, de woordvoerder van de Autoriteit Persoonsgegevens. „Die hangt daar voor opsporing en niet om de meneer te volgen die stiekem damespumps bekijkt. De beelden mogen bovendien maar kort bewaard worden. De winkelier vraagt je ook niet welke winkels je eerder bezocht, wat je las, waar je vandaan komt. Hij stuurt je niet weg als je daar geen antwoord op wil geven.” Bij een cookiemuur is dat wel zo, wil Pols maar zeggen. „Echt een vrij forse inbreuk op je privacy.”

4 | Hoe ziet de ideale cookiemelding eruit?

'Privacy by default' is volgens Martijn Pols het eerlijkst. Je moet cookievrij door kunnen wandelen. Wel mag je bij binnenkomst de vraag krijgen te kiezen voor een bepaald niveau: van functioneel (onthouden wachtwoord) tot commercieel (gericht adverteren). De AVG liet ruimte voor „interpretatie in het eigen voordeel van bedrijven”, aldus de Consumentenbond, die in juni de toezichthouder verzocht tot meer duidelijkheid.

5 | Wat als websites de cookiemuur gewoon laten staan?

RTL Nieuws kreeg een brief over haar cookiemuur van de Autoriteit Persoonsgegevens. „Gratis mediadiensten zullen uit het online landschap verdwijnen”, waarschuwde het bedrijf terug. NRC kreeg geen brief, hoewel NRC.nl ook een cookiemuur heeft (maar niet voor cookies die bezoekers volgen voor advertenties). Pols: „Wij bekeken op basis van tientallen klachten een aantal websites. Nu we de norm duidelijk hebben gemaakt, kun je ervan uitgaan dat we over een tijdje weer controleren.” Dan volgen er mogelijk boetes. „Dit was een laatste waarschuwing.”